

Informatīvais materiāls sabiedrībai

Objekta atrašanās vieta un kontakti

ADRESE

Adrese: Uriekstes iela 48 k-1, Rīga, LV-1005

TELEFONS

+371 26418061

EPASTS

info@rft.lv

Papildus informācijas iegūšanas iespējas

Šī informatīvā materiāla mērķis ir informēt SIA „Riga fertilizer terminal” apkārtnē esošos uzņēmumus un iedzīvotājus par iespējamo apdraudējumu un nepieciešamo rīcību avāriju gadījumā minerālmēslu īslaicīgas uzglabāšanas un pārkraušanas kompleksā, kā arī paredzētajiem aizsardzības pasākumiem.

SIA „Riga fertilizer terminal” ir pienākums informēt sabiedrību par iespējamo apdraudējumu un nepieciešamo rīcību avāriju gadījumā.

Informatīvais materiāls izstrādāts 2017.gada aprīlī, (pārskatīts 2021.gada novembrī) atbilstoši Latvijas Republikas Ministru kabineta 01.03.2016. noteikumu Nr. 131 “Rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtība un riska samazināšanas pasākumi” (turpmāk tekstā - MK noteikumi Nr.131) 69. punkta prasībām.

Plašāka informācija par uzņēmumu ir atrodamā uzņēmuma tīmekļvietnē <http://www.rft.lv>

SIA „Riga fertilizer terminal” apliecina, ka piemēro Ministru kabineta noteikumu Nr. 131 prasības, kā arī apstiprina, ka uzņēmuma atbildīgā persona ir iesniegusi:

- Iesniegumu par bīstamajām ķīmiskajām vielām Valsts vides dienestā;
- Drošības pārskatu Vides pārraudzības valsts birojā.

Informācija par ārpusobjekta civilās aizsardzības plānu pieejama Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (turpmāk tekstā - VUGD) tīmekļvietnē - <http://www.vugd.gov.lv/>.

Informācija par objektu

SIA „Rīga fertilizer terminal” ir minerālmēslu īslaicīgas uzglabāšanas un pārkraušanas komplekss, kurš ir izvietots Kundziņsalā Rīgas brīvdostas teritorijā.

SIA „Rīga fertilizer terminal” ir SIA „Rīgas Tirdzniecības osta” un A/s Vienotās ķīmijas kompānijas „Uralhim” meitas uzņēmuma „Uralchem Freight Limited” kopuzņēmums.

Ziemeļeiropā modernākais un drošākais minerālmēslu pārkraušanas un īslaicīgas uzglabāšanas terminālis tika nodots ekspluatācijā 2013. gada beigās.

Dalībnieku kapitāla daļu sadalījums kopuzņēmumā ir šāds: RTO – 49%, „Uralchem Freight Limited” – 51%.

Atbildīgās personas

Par atbildīgo personu MK noteikumu Nr. 131 prasību izpildei, civilās aizsardzības plāna īstenošanas sākšanu, rīcības koordinēšanu, avārijas bīstamības un seku samazināšanas pasākumu vadīšanu SIA „Rīga fertilizer terminal”, kā arī atbildīgo par sakariem ar valsts institūcijām, pašvaldības institūcijām, avārijas dienestiem un sadarbību ar minētajām institūcijām nevēlamu notikumu, rūpnieciskās avārijas vai tās tiešu draudu gadījumā, par seku likvidēšanas pasākumu veikšanu pēc rūpnieciskās avārijas un par sakariem ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu nevēlamu notikumu, rūpnieciskās avārijas vai tās tiešu draudu gadījumā un sadarbību ar to ir norīkots SIA „Rīga fertilizer terminal” Galvenais enerģētiķis un IT vadītājs.

Objekta darbības izklāsts

SIA „Rīga fertilizier terminal” nodarbojas ar minerālmēslu pārkraušanu un īslaicīgu uzglabāšanu. Galvenie minerālmēslu kompleksa pamatdarbības procesi:

- Minerālmēslu pieņemšana pa dzelzceļu;
- Minerālmēslu pārkraušana kupolveida glabātavās vai kravas kuģos;
- Minerālmēslu īslaicīga uzglabāšana kupolveida glabātavās.
- Minerālmēslu pārkraušana kravas kuģos.

Minerālmēsli uz kompleksu tiek piegādāti specializētos slēgtos vagonos pa dzelzceļu. Vagonu izkraušana tiek veikta tikai izkraušanas stacijas telpā, kur ir iespējams vienlaicīgi izkraut līdz 4 vagoniem. Vagoni tiek izkrauti paštecē caur vagonu apakšējām lūkām pieņēmjvertnēs, kas atrodas zem izbēšanai paredzētajiem ceļu posmiem. Vagonu izkraušanas ražība var sasniegt 600 – 1200 t stundā, atkarībā no produkta plūsmas shēmas. No pieņēmjvertnēm minerālmēsli nonāk uz pazemes lentes konveijera un pa slēgtām galerijām tālāk tiek transportēti līdz kuģa iekraušanas iekārtai vai uz kupolveida glabātavām. Minerālmēslu uzglabāšanai paredzētas 8 kupolveida glabātavas ar kopējo tilpumu 180000m³.

Kraušanu kuģos realizē ar stacionāru kuģu iekraušanas iekārtu, kas ir savienota ar krasta konveijeru sistēmu vai mobilo iekraušanas iekārtu.

Informācija par bīstamajām vielām

SIA „Rīga fertilizer terminal” darbība saistīta ar amonija nitrāta saturošiem minerālmēsliem, un dīzeļdegvielu, kas atbilstoši MK noteikumu Nr. 131, 1. pielikuma prasībām uzskatāmas par bīstamām vielām kvalificējošā apjomā.

Bīstamo vielu raksturojums

NOSAUKUMS

Amonija nitrāts

CAS NR. 6484-52-2

EC NR. 229-347-8

SEKAS, KO IZRAISA VIELAS IEDARBĪBA

Stabils paredzētajos lietošanas un uzglabāšanas apstākļos. Saskaņā ar uguns avotu vai ūdeni, vai gaisu viela nav uzliesmojoša. Karstumā sadalās. Saskaņā ar organiskām / degošām vielām pastāv eksplozijas draudi. Amonija nitrātam saskaroties ar uguni slēgtās telpās var notikt eksplozija.

Sprādzienbīstams saskaroties ar degošām vai organiskām vielām, materiāliem un degot. Degšanas laikā var veidoties bīstami sadalīšanās produkti, tādi kā slāpekļa oksīdi (NO, NO₂, u.c.), amonjaks, (NH₃), amīni.

Amonija nitrātu saturošu minerālmēsli uzglabāšanai objektā tiek izmantotas kupolveida glabātavas.

Dīzeļdegviela nepieciešama palīgprocesu nodrošināšanai – iekrāvēju transporta degviela. Dīzeļdegvielu uzglabā virszemes dubultsienu tvertnē.

SVARĪGĀKIE SIMPTOMI UN IETEKME

Pēc ieelpošanas: vājums, galvassāpes, klepus, aizdusa, cianoze (asins krāsošanās zilā krāsā), sirdsklauves, asinsspiediena pazemināšanās, krampju lēkmes, urinēšana un defekācija spontāni.

Pēc norīšanas: Nelabums, vemšana, zarnu kolika.

Pēc saskarsmes ar ādu: Eritēma (apsārtums), tūska, dedzināšana.

Pēc saskarsmes ar acīm: apsārtums, asarošana, sāpes.

3. bīstamības kategorija
Var pastiprināt degšanu;
oksidētājs - H272

2. bīstamības kategorija,
Izraisa nopietnu acu
kairinājumu - H319

NOSAUKUMS

Dīzeļdegviela
CAS Nr. 68334-30-5

SEKAS, KO IZRAISA VIELAS IEDARBĪBA

3.bīstamības kategorija,
uzliesmojošs šķidrums un tvaiki -
H226.

2.bīstamības kategorija,
Kairina ādu - H315.

4.bīstamības kategorija Kaitīgs
ieelpojot - H332.

1.bīstamības kategorija,
Var izraisīt nāvi, ja norij vai iekļūst
elpceļos H304.

2.bīstamības kategorija,
Ir aizdomas, ka var izraisīt vēzi -
H351.

2.bīstamības kategorija,
Var izraisīt orgānu bojājumus
ilgstošas vai atkārtotas iedarbības
rezultātā - H373.

2.bīstamības kategorija,
Toksisks ūdens organismiem ar
ilgstošām sekām - H411.

Produkts lēni iztvaiko no augsnes virsmas un virsūdeņiem. Tam ir neliela šķīdība ūdenī. Produkts var iesūkties augsnē, līdz sasniedz pazemes ūdeņu virsmu. Petrolejas un gāzes eļļas ogļūdeņraži var adsorbēties organiskos materiālos augsnē vai nosēdumos. Dīzeļdegvielas sadalīšanās notiek ļoti lēni anaerobos apstākļos. Produkts izraisa piesārņojumu un tieša saskare rada kaitīgu ietekmi, piemēram, uz putniem un augu valsti. Adsorbētas ogļūdeņraža paliekas var kaitēt organismiem nosēdumos.

SVARĪGĀKIE SIMPTOMI UN IETEKME

Kaitīgs ieelpojot. Iekļūšana plaušās var izraisīt nāvējošu ķīmisko pneimonītu. Šķidra produkta šļakatas kairina acis un ādu. Eļļas migla kairina acis un elpošanas ceļus.

Informācija par rūpnieciskās avārijas bīstamību un riska faktoriem

Iekšēji riska objekti ir tehnoloģiskās iekārtas, kurās tiek veiktas darbības ar bīstamu ķīmisko vielu – amonija nitrāta minerālmēsliem, kā arī palīgprocesu nodrošināšanai nepieciešamās tehnoloģiskās iekārtas, un tie ir:

- Dzelzceļa vagonu izkraušanas stacija;
- Transportieru sistēma;
- Kupolveida glabātavas;
- Iekrāvēju transports;
- Dīzeļdegvielas uzpildes punkts.

Veicot objekta riska novērtējumu izskatītas šāda veida avārijas seku izpausmes:

- Ugunsgrēka, kurā iesaistīti amonija nitrāta minerālmēsli, radīto toksisko tvaiku izplatība;
- Amonija nitrāta minerālmēsli eksplozijas radītā pārspiediena iedarbība;
- Izlijušas dīzeļdegvielas peļķes degšana ar tā radītā siltumstarojuma izplatību;
- Izlijušas dīzeļdegvielas radīts vides piesārņojums.

Amonija nitrāts ir spēcīgs oksidētājs, kurš pastiprina degšanas procesu. Amonija nitrātu saturošus minerālmēslus ražošanas procesā sagatavo tā, lai tiem būtu augsta detonācijas pretestība, līdz ar to ne liesma, ne dzirkstele, ne arī berze nevar izraisīt amonija nitrāta minerālmēsli detonāciju.

Amonija nitrāta minerālmēsli var sadalīties, radot toksiskus tvaikus, ja uz tiem iedarbojas liels siltuma enerģijas daudzums. Amonija nitrāta kušana var radīt cilvēka dzīvības apdraudējumu.

Vadlīnijas kravu drošai transportēšanai Krievijas un ASV rekomendācijās norāda, ka droša evakuācijas distance ugunsgrēka gadījumā, kurā iesaistīti amonija nitrāta minerālmēsli ir **1600 m rādiusā ap negadījuma vietu.**

Dīzeļdegvielas noplūdes gadījumā tuvākajos objektos var tikt sajusta naftas produktu smaka, bet naftas produktu degšanas gadījumā, izplatīties siltumstarojums un sadegšanas produkti, kvēpi, kā arī dūmi, kas nevar radīt nozīmīgu apdraudējumu ārpus kompleksa teritorijas.

SIA „Rīga fertilizer terminal” ir izveidota drošības sistēma, kura ietver darbu organizāciju, personāla atlasu un apmācību, rūpniecisko avāriju novēršanas politiku, riska faktoru identificēšanu, novērtēšanu un samazināšanas pasākumu realizāciju, uzņēmuma darbības izmaiņu vadību un avārijgatavības plānošanu.

Rīcība rūpnieciskās avārijas gadījumā

Avārijas gadījumā, lūdzu, ievērojiet operatīvo dienestu rīkojumus, instrukcijas un prasības!

Apkārtējo uzņēmumu un iedzīvotāju brīdināšana par apdraudējumu

SIA „Rīga fertilizer terminal” apstiprina, ka objektā ir izveidota trauksmes sistēma (trauksmes sirēna informācijas nodošanai apkārtējiem uzņēmumiem), kuru saskaņā ar iekšējiem dokumentiem ir paredzēts lietot apdraudējuma gadījumā (nepārtraukts ilgstošs signāls).

Trauksmes sirēnas darba kārtību ir paredzēts periodiski pārbaudīt, šajā gadījumā trauksmes signāls darbosies tikai dažas sekundes un evakuācijas pasākumi nav jāveic.

Rīcība atrodoties telpās

Saņemot brīdinājuma trauksmes signālu bīstamo ķīmisko vielu noplūdes gadījumā vai pastāvot sprādziena riskam (amonija nitrāta kušanas toksiskas gāzes vai eksplozijas risks, ugunsgrēka izcelšanās), objektā tiks iedarbināta uzņēmumā izvietotā trauksmes sirēna.

Ņemot vērā, ka objektā ir iespējama eksplozija ar sekojošu pārspiedienu, nepieciešams pēc iespējas ātrāk evakuēties un atstāt apdraudēto zonu vismaz 1600m attālumā no avārijas vietas, toksiska piesārņojuma gadījumā, pārvietojoties perpendikulāri vēja virzienam (tā, lai vējš jums pūstu no sāniem).

Ja nepieciešams evakuācijas laikā aizsargājiet elpošanas ceļus, izmantojiet ūdenī samērcētus vates - marles apsējus, citus vairākkārt salocītus apsējus no gaisa caurlaidīga materiāla vai jūsu rīcībā esošas gāzmaskas, respiratorus ar specifiskiem filtriem. Ja iespējams, pārliecinieties, vai apkārtējie zina par avāriju un prot atbilstoši rīkoties.

Rīcība atrodoties ārpus telpām

Sajūtot toksisku tvaiku smaku vai saņemot trauksmes brīdinājuma signālu, steidzīgi dodieties prom no bīstamās vietas perpendikulāri vēja virzienam (tā, lai vējš jums pūstu no sāniem), vismaz 1600m attālumā no avārijas vietas.

Ja jums ir aprūtināta elpošana, izmantojiet jebkādus ūdenī samērcētus gaisa caurlaidīgus audumus un elpojiet caur tiem. Ja tas nav iespējams, aizturiet elpu vai veiciet īsas, seklas ieelpas. Ja jūtat veselības stāvokļa pasliktināšanos, vērsieties tuvākajā medicīnas iestādē vai izsauciet neatliekamo medicīnisko palīdzību pa tālruni 112 vai 113.

Evakuācija

Informācija par evakuācijas nepieciešamību tiek sniegta šajā materiālā, tāpat informācija var tikt nodota ar operatīvo dienestu skaļruņu palīdzību. Avārijas gadījumā ievērojiet operatīvo dienestu rīkojumus, instrukcijas un prasības!

Evakuācijas gadījumā ņemiet līdzi personas apliecinošus dokumentus, naudu, vērtslietas, pārtikas krājumus un tikai nepieciešamo apģērbu, ja iespējams. Pirms evakuācijas noslēdziet elektrības padevi, gāzes un ūdens padevi. Paziņojiet kaimiņiem par izziņoto evakuācijas nepieciešamību un palīdziet bērniem, invalīdiem un vecākiem cilvēkiem sagatavoties evakuācijai.

Objekta avārijgatavība

Objektam ir izstrādāts Drošības pārskats, Civilās aizsardzības plāns un Ostas iekārtu aizsardzības plāns. Šajos dokumentos apkopota informācija par objektu, tā tehnisko drošības līmeni, darba organizāciju, apskatīta tā bīstamība no avāriju riska viedokļa un noteikti operatīvie pasākumi avārijas gadījumos.

SIA „Rīga fertilizer terminal” apstiprina, ka objektā ir noteikta kārtība, kādā saskaņā ar objekta Civilās aizsardzības plānu atbildīgā persona sadarbībā ar VUGD un citiem operatīvajiem dienestiem veic reaģēšanas pasākumus nevēlamu notikumu vai rūpnieciskās avārijas sekū samazināšanai, ierobežošanai vai likvidēšanai.

Objekta drošības sistēmas politika ir integrēta uzņēmuma kvalitātes vadības sistēmā un ir vērsta uz avāriju riska samazināšanu un Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteikto prasību ievērošanu. Objekta konstrukcijas, iekārtas un drošības sistēmas ir izstrādātas un uzstādītas atbilstoši visām mūsdienu drošības prasībām.

Dokumentos apkopota informācija par objektu, tā tehnisko un drošības līmeni, darba organizāciju, apskatīta tā bīstamība no avāriju riska viedokļa un noteikti veicamie pasākumi avārijas gadījumos. Civilās aizsardzības plāns reglamentē uzņēmuma vadības un darbinieku avārijgatavību un nosaka obligātās sākotnējās darbības produktu noplūdes, ugunsgrēka, dabas katastrofas, ārējo tehnogēno avāriju ietekmes, izsludinātu katastrofu un citu apzināto apdraudējumu gadījumā. Šajā plānā ir iekļauta informācija par iespējamo avāriju sekū izplatību, iespējamo apkārtnes objektu un iedzīvotāju apdraudējumu, apdraudējuma veidiem un iespējamajiem ietekmes efektiem.

Civilās aizsardzības plāns iekļauj informāciju par neatliekamajiem pasākumiem avārijas gadījumā, kas ir:

- Tehnoloģisko procesu pārtraukšana;
- Avārijas izziņošana darbiniekiem, apkārtējiem uzņēmumiem un iedzīvotājiem;
- Avārijas lokalizācijas un likvidēšanas darbu sākšana;
- Darbinieku evakuācija;
- Sadarbība ar VUGD un citiem operatīvajiem dienestiem.

Avārijgatavības nodrošināšanai tiek veikta tehnisko līdzekļu (ugunsdzēsības līdzekļu, ekipējuma, individuālās aizsardzības līdzekļu u.c.) uzturēšana pastāvīgā darba kārtībā. SIA „Rīga fertilizer terminal” apstiprina, ka objektā ir nodrošināti nepieciešamie resursi, lai varētu rīkoties rūpnieciskās avārijas gadījumā, kā arī īstenot preventīvos pasākumus iespējamo avāriju sekū samazināšanai.

SIA „Rīga fertilizer terminal” darbiniekiem tiek nodrošinātas sistemātiskas teorētiskās un praktiskās apmācības ikdienas darba pienākumu veikšanā, darba drošībā, ugunsdrošībā, kā arī civilajā aizsardzībā un rīcībai avāriju gadījumā atbilstoši apmācību programmai.

Apmācību programmas tiek pārskatītas ne retāk kā reizi gadā, lai tās pilnveidotu un nodrošinātu apmācību programmu atbilstību normatīvo aktu prasībām un izmaiņām uzņēmuma un blakus esošo uzņēmumu darbībā.

Civilās aizsardzības apmācības ir obligātas visiem SIA „Rīga fertilizer terminal” darbiniekiem un to nodrošināšanai ir izstrādāta apmācību programma, kas paredz gan teorētiskas, gan praktiskas apmācības.

SIA „Rīga fertilizer terminal” sadarbībā ar valsts un pašvaldības iestādēm vienu reizi 3 gados organizē objekta civilās aizsardzības plāna un ārpusobjekta civilās aizsardzības plāna darbības pārbaudi praktiskajās mācībās ar apdraudējuma imitāciju, personāla un tehnikas iesaistīšanu, lai pārbaudītu koordinētu rīcību atbilstoši civilās aizsardzības plānos noteiktajiem pasākumiem.

Uzņēmums turpina darbu pie riska situācijas analīzes un drošības sistēmas pilnveides.

2021

Uzmanību!

Avārijas gadījumā ievērojiet operatīvo dienestu rīkojumus, instrukcijas un prasības!

KUR ZVANĪT ĀRKĀRTAS SITUĀCIJĀS?

Vienotais ārkārtas
palīdzības izsaukumu
numurs

112